

Convenant

Verzenden digitaal
medicatievoorschrift

Wilhelmina Ziekenhuis Assen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
2. Wettelijk kader	4
3. Voorwaarden en uitgangspunten	5
4. Processtappen en werkafspraken	6
5. Risicoanalyse.....	7
6. Beheer van het modelconvenant	7
7. Ondertekening betrokken partijen.....	8
8. Bijlage 1: Werkafspraken rondom digitale verzending medicatievoorschrift.....	10
9. Bijlage 2: Risico analyse	12

1. Inleiding

Voorschrijvers worden geacht - conform de richtlijn elektronisch voorschrijven¹ - geneesmiddelen voor te schrijven met behulp van een elektronisch voorschrijf systeem (EVS). De verzending van een digitaal voorgeschreven recept met medicatievoorschrift gebeurt veelal nog op papier. Digitale verzending is echter complexer dan het verzenden van een papieren recept, al dan niet per fax verstuurd. Een medicatievoorschrift is pas rechtsgeldig wanneer deze is voorzien van een handtekening van de voorschrijver.

De beschikbare middelen om digitale medicatievoorschriften te verzenden (LSP en EDIFACT) beschikken nog niet over de mogelijkheid om een digitale handtekening mee te zenden of de digitale medicatievoorschriften via een zodanige code te beveiligen zodat de ontvanger van het digitale recept de authenticiteit ervan met zekerheid kan vaststellen. Hierdoor mag een digitaal ontvangen voorschrift, conform de wet, slechts als een vooraankondiging beschouwd worden. Huisartsen verzenden al sinds 1996 digitaal medicatievoorschriften naar apotheken via EDIFACT zonder digitale handtekening en zonder het papieren recept na te sturen. Hoewel dit niet geheel conform wet- en regelgeving is, werkt dit al jaren naar tevredenheid in de eerste lijn.

Alle deelnemende partijen zijn voornemens om na een implementatieperiode de vooraankondiging van het recept met medicatievoorschriften die via het LSP worden verzonden, als volwaardig voorschrift te beschouwen. Dit is de reden om met de betrokken partijen een convenant op te stellen.

Doel van het convenant is het regionaal afstemmen van de werkwijze rondom het digitaal verzenden en ontvangen van een medicatievoorschrift via het LSP van de tweede lijn naar de eerste lijn bij zowel de verzenders als de ontvangers van het voorschrift.

Alleen medewerkers die voorschrijfbevoegdheid hebben voor medicatie, kunnen voorschrijven en verzenden in het voorschrijfsysteem.

Het convenant beschrijft de afspraken die zijn gemaakt tussen partijen over de werkwijze bij het verzenden en ontvangen van het digitale medicatievoorschrift via het LSP. De afspraken zijn gemaakt op basis van het wettelijk kader (hoofdstuk 2), de uitgangspunten en randvoorwaarden hierbij (hoofdstuk 3) en de maatregelen die genomen zijn naar aanleiding van een risicoanalyse (hoofdstuk 5).

¹ <https://www.knmg.nl/advies-richtlijnen/knmg-publicaties/elektronisch-voorschrijven.htm>

2. Wettelijk kader

De Geneesmiddelenwet (artikel 1 lid 1 pp²) stelt dat een recept door de voorschrijver dient te worden ondertekend of, wanneer het niet is ondertekend, te worden beveiligd met een zodanige code dat de ontvanger (apotheker) de authenticiteit van het recept kan vaststellen.

Geneesmiddelenwet, artikel 1 lid pp:

recept: een door een met naam en werkadres aangeduide beroepsbeoefenaar als bedoeld in artikel 36, veertiende lid, van de onder II genoemde wet dan wel een daartoe in een andere lidstaat bevoegde beroepsbeoefenaar, opgesteld document waarin aan een persoon of instantie als bedoeld in artikel 61, eerste lid, een voorschrift wordt gegeven om een met zijn stofnaam of merknaam aangeduid geneesmiddel in de aangegeven hoeveelheid, sterkte en wijze van gebruik ter hand te stellen aan een te identificeren patiënt, en dat is ondertekend door de desbetreffende beroepsbeoefenaar dan wel, zonder te zijn ondertekend, met een zodanige code is beveiligd dat een daartoe bevoegde persoon of instantie de authenticiteit ervan kan vaststellen.

Dit betekent dat bij het digitale recept het volgende moet kunnen worden vastgesteld:

- de identiteit van de voorschrijver,
- de instelling (zorgaanbieder) waar hij werkzaam is,
- de voorschrijver is bevoegd tot het voorschrijven van geneesmiddelen,
- de authenticiteit en integriteit van het voorschrift is niet gewijzigd tijdens de verzending vanuit het EVS en de ontvangst door het AIS (apothekesysteem).

Zowel de ziekenhuizen als de apotheken handelen conform wet- en regelgeving rondom voorschrijfbevoegdheid en ter hand stellen,

Vanuit het oogpunt van patiëntveiligheid kunnen apotheken beschikken over labwaarden als de patiënt daarvoor toestemming heeft verleend op grond van artikel 66a van de Geneesmiddelenwet. In de Regeling Geneesmiddelenwet staat verder dat een zorgverlener afwijkende nierfunctiewaarden actief dient te delen met een door de patiënt aangewezen apotheker.

Regeling Geneesmiddelenwet (artikel 6.10³): Indien een beroepsbeoefenaar bij een patiënt nader onderzoek heeft laten uitvoeren naar de nierfunctie, deelt hij afwijkende nierfunctiewaarden mee aan de daartoe door de patiënt aangewezen apotheker.”

Afwijkende nierfunctiewaarden staan vermeld op het papieren recept dat mee wordt gegeven aan de patiënt. Vooralsnog is digitale uitwisseling van deze waarden via het LSP (waarmee de vooraankondiging van het recept wordt verstuurd) technisch niet mogelijk. Totdat deze koppeling mogelijk is gemaakt door de verschillende betrokken partijen vragen apothekers deze labwaarden op via ApoView.

² <https://wetten.overheid.nl/BWBR0021505/2019-01-01#HoofdstukI>

³ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2013-18918.html>

3. Voorwaarden en uitgangspunten

- De deelnemende partijen kiezen voor het LSP als infrastructuur voor het delen van medicatiegegevens en het deelnemende ziekenhuis en apotheken zijn aangesloten op het LSP.
- Er is een projectorganisatie ingesteld die de nieuwe werkwijze rond medicatie-overdracht tussen ziekenhuis en apotheken voorbereidt, begeleidt en evalueert. Vanuit deze projectorganisatie worden de implementatievolgorde en de wijze van fasering bepaald.
- Alle betrokken partijen zetten tegelijkertijd alles in werking om het digitaal versturen van recepten via het LSP te laten slagen. De apotheken zorgen ervoor dat de software voor het ontvangen van digitale voorschriften via het LSP is aangeschaft en geïnstalleerd. Het ziekenhuis zorgt ervoor dat alle medisch specialisten indien mogelijk digitaal gaan voorschrijven en - waar mogelijk - niet langer gebruik zullen maken van het papieren recept.
- Voor het uitwisselen van de vooraankondiging wordt in dit convenant uitgegaan van het gebruik van de geldende informatiestandaard Medicatieproces (versie 6.12) of versie 9.0x zodra deze beschikbaar en geïmplementeerd is de regio. Zolang de informatiestandaard Medicatieproces nog niet beschikbaar is en dus niet kan worden geïmplementeerd, gelden afspraken zoals zijn gemaakt in dit convenant.
- Bij het opstellen van het convenant is ervan uitgegaan dat zowel het ziekenhuis als de apotheken handelen conform wet- en regelgeving rondom voorschrijfbevoegdheid en ter hand stellen, en dat de partijen de processtappen en bijbehorende risicoanalyse intern hebben uitgewerkt.
- In het ziekenhuis sturen alle bevoegde voorschrijvers de medicatievoorschriften digitaal als vooraankondiging; de invoering gebeurt gefaseerd.
- Het ziekenhuis dient een proces te hebben waarin wordt geborgd dat de vooraankondiging via het LSP correct wordt verstuurd naar de openbare apotheek.
- Het ziekenhuis heeft geborgd in de organisatie dat uitsluitend medewerkers die voorschrijfbevoegdheid hebben medicatie kunnen voorschrijven en verzenden in het voorschrijfsysteem.
- De openbare apotheek is ervoor verantwoordelijk dat zij de digitale vooraankondigingen kunnen ontvangen en verwerken in hun systeem.
- De patiënt bepaalt waar hij de medicatie op wil halen. Hij maakt deze keuze in de spreekkamer of bij ontslag. Tijdens de implementatiefase is het papieren recept leidend.

4. Processtappen en werkafspraken

Processtappen

Onderstaande tabel geeft kort de processtappen weer binnen het volledig digitale voorschrijfproces via het LSP. Hierbij wordt alleen ingegaan op de stappen die impact hebben op het transmurale proces. De detaillering in interne processtappen bij ziekenhuis en apotheek zelf is geen onderdeel van dit convenant.

Processtap	Omschrijving
Voorschrijven	<ul style="list-style-type: none">• Voorschrijver vraagt de patiënt naar welke apotheek het recept verzonden mag worden, selecteert de gekozen apotheek en verzendt het medicatievoorschrift via het LSP.
Transport	<ul style="list-style-type: none">• Medicatievoorschrift wordt digitaal verzonden naar de gekozen apotheek.• Servercertificaat van het ziekenhuis wordt gecontroleerd (identificatie ziekenhuis) en voorschrift wordt over een LSP beveiligde lijn verzonden naar de gekozen apotheek.
Ontvangst	<ul style="list-style-type: none">• Medicatievoorschrift komt binnen in de receptbuffer van de apotheek.• Digitale voorschriften via het LSP komen in dezelfde buffer binnen als de EDIFACT-recepten vanuit de huisarts.
Controle en bereiding	<ul style="list-style-type: none">• Voorschrift wordt verwerkt in het AIS.• Het recept wordt gecontroleerd door de apotheek.
Verstrekken	<ul style="list-style-type: none">• De identiteit van de patiënt wordt vastgesteld en de voorgeschreven medicatie wordt ter hand gesteld.

Tabel 1: Procesbeschrijving digitaal versturen van de vooraankondiging via het LSP

Werkafspraken

Na de implementatiefase committeren alle partijen zich aan de werkwijze om een digitaal verzonden voorschrift te behandelen als een volwaardig recept in plaats van een vooraankondiging. Er zal dus niet standaard een origineel recept worden nagestuurd via fax of post. Hierop wordt géén uitzondering gemaakt voor opiaten.

Zowel de voorschrijvers als de ontvangende apotheken hebben er baat bij om volledig digitaal te werken. Altijd een papieren recept meesturen naast een digitaal recept is onwenselijk. Het beperkt doorgaans de voordelen en brengt nieuwe risico's met zich mee, zoals het dubbel afleveren van het geneesmiddel. In de implementatiefase zal wel gewerkt worden met het meegeven van een papieren recept ter controle naast de elektronische verzending. Deze periode zal zo kort mogelijk gehouden worden en dient ter inventarisatie welke informatie met de elektronische vooraankondiging verloren gaat en wat de impact daarvan is. Streefdatum voor het afschaffen van het papieren recept is 1 januari 2020.

In bijlage 1 staan de specifieke werkafspraken beschreven die de deelnemende partijen maken rondom het digitaal versturen van het recept.

NB: het blijft altijd mogelijk om een papieren recept mee te geven in plaats van het voorschrift digitaal te verzenden naar de apotheek.

Ontslagrecepten worden pas digitaal verstuurd wanneer alle benodigde informatie digitaal kan worden meegezonden.

5. Risicoanalyse

Om te bepalen wat de risico's zijn van de overgang van de papieren verzending van het medicatievoorschrift naar een volledig digitale verzending, is er een risico-inventarisatie (bijlage 2) uitgevoerd op basis van de procesbeschrijving in het vorige hoofdstuk. Het doel van de risicoanalyse is vast te stellen waar de grootste risico's liggen en welke mitigerende maatregelen genomen dienen te worden. Deze maatregelen zijn omgezet in werkafspraken (bijlage 1).

6. Beheer van het modelconvenant

Indien er na ondertekening van dit convenant nog verdere afspraken gemaakt moeten worden ter verduidelijking van de procedure digitaal verzenden medicatievoorschrift via het LSP, zal dit gebeuren via het KANS-overleg.

7. Ondertekening betrokken partijen

Dit convenant treedt in werking op 01-01-2020 voor de volgende organisaties:

Organisatie	Naam	Handtekening	Datum
Apotheek Beilen			
Apotheek Borger			
Apotheek Gieten			
Apotheek Karsten			
Apotheek Klooster- veen			
Apotheek Marsdijk			
Apotheek Marturia			
Apotheek Noorder- park			
Apotheek Peeleres			
Apotheek Rolde			
Apotheek Smilde			
Apotheek Themmen			
Apotheek Vredeveld			

Apotheek Vries			
Apotheek Westerbork			
Wilhelmina Apotheek			
Wilhelmina Ziekenhuis Assen			

8. Bijlage 1: Werkafspraken rondom digitale verzending medicatievoorschrift

Deze bijlage bevat de specifieke werkafspraken die betrokken partijen gezamenlijk tijdens de implementatiefase maken.

[Algemeen] Voorschrijven door bevoegde zorgverlener

Er is gekozen om geen papieren recepten te sturen na de digitale verzending. Alle betrokken partijen zijn van mening dat het risico op fouten of fraude bij digitale verzending dusdanig laag is, dat dit een onnodige handeling zou zijn. Alle partijen committeren zich dan ook aan de werkwijze om een digitaal verzonden voorschrift te behandelen als een volwaardig recept in plaats van een vooraankondiging. Er zal dus niet standaard een origineel recept worden nagestuurd via fax of post. Hierop wordt géén uitzondering gemaakt voor opiaten.

[Voorschrijven] Voorschrijven door bevoegde zorgverlener

Het ziekenhuis zorgt ervoor dat alleen medewerkers die voorschrijfbevoegdheid hebben, medicatie kunnen voorschrijven en verzenden in het voorschrijfsysteem en kan dit op verzoek aantoonbaar maken.

[Voorschrijven] Laboratoriumwaarden

Indien de voorschrijver onderzoek heeft laten uitvoeren naar de nierfunctie, dient hij afwijkende nierfunctiewaarden te delen met de daartoe door de patiënt aangewezen apotheker. Tot het technisch mogelijk is gemaakt om nierfunctiewaarden digitaal te versturen met de vooraankondiging, kunnen apothekers nierfunctiewaarden opvragen via ApoView.

[Voorschrijven] Add-on/'overgehevelde'⁴ medicatie

Add-on/overgehevelde medicatie wordt geleverd via de poliklinische apotheek.

[Voorschrijven] Correctie reeds verstuurd recept

Als de voorschrijver na het versturen van het recept constateert dat er een fout is gemaakt, verstuurt de arts een nieuw elektronisch recept met daarin de notitie 'wijziging'.

[Voorschrijven] Stoprecept en Actueel Medicatie Overzicht (AMO)

Zowel het stoprecept als het AMO kan nog niet digitaal worden verstuurd. Dit is pas mogelijk nadat de nieuwe informatiestandaard Medicatieproces (versie 9.0x) is geïmplementeerd in de systemen (*nog geen planning bekend*). De voorschrijver heeft tot die tijd de mogelijkheid een AMO en het stoprecept af te drukken en aan de patiënt mee te geven. De voorschrijver zal als stoprecept uitgaan van de werkwijze om 1 st voor te schrijven (conform werkwijze huisartsen) met notitie stop. Ontslagrecepten worden daarom pas elektronisch verstuurd wanneer alle benodigde informatie digitaal kan worden meegezonden.

⁴ Betreft dure - en weesgeneesmiddelen die als add-on bij een DBC door het ziekenhuis wordt gedeclareerd.

[Ontvangst] Recept niet ontvangen door apotheek

Wanneer een patiënt zich meldt bij een apotheek en er geen recept voor deze patiënt ontvangen is, kan dit verschillende oorzaken hebben:

1. Recept is niet verzonden;
2. Recept is wel verzonden maar niet aangekomen;
3. Recept is naar een andere apotheek verzonden.

Indien het recept wel is verstuurd naar de apotheek, maar dit recept is in de apotheek niet ontvangen zal de apotheker contact opnemen met de ziekenhuisapotheek om het recept alsnog te ontvangen. Indien het gaat om een storing of fout binnen het ziekenhuis zal het ziekenhuis de noodzakelijke maatregelen nemen. Indien het recept is verstuurd naar een andere apotheek dan waar de patiënt zich meldt, regelen de twee betrokken apotheken dit onderling.

[Verstrekken] Archiveren

Het is de taak van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) om bij de apotheken de originele (ondertekende) recepten te controleren. Deze zullen dus door de digitaal verzonden voorschriften niet aanwezig zijn. Alle betrokken partijen zijn van mening dat het niet de handtekening op het voorschrift is dat een bepaald uitgegeven recept rechtmatig maakt, maar het aantoonbaar maken van het feit dat de uitgegeven medicatie ook werkelijk is voorgeschreven door de desbetreffende voorschrijver op het recept. De leverancier van het EVS van het ziekenhuis heeft toegezegd dat vanaf update 6.2 het ziekenhuis in staat is om alle historische voorschriften, zonder ambiguïteit, af te drukken per apotheek. Indien er twijfel is of een uitgegeven voorschrift ook daadwerkelijk is voorgeschreven, zal het desbetreffende ziekenhuis het originele recept overleggen aan de apotheek.

[Beheer] Wijzigingen in certificaat of LSP-aansluitgegevens

Indien de certificaatgegevens wijzigen, denk aan URA-nr. of LSP-app id., dient de openbare apotheek dit direct door te geven aan applicatiebeheer ziekenhuisapotheek.

[Beheer] Software-update

Indien er een software-update plaatsvindt in het EVS, is de functioneel beheerder in het ziekenhuis ervoor verantwoordelijk om middels een testbericht naar VZVZ te testen of de gegevensoverdracht correct verloopt.

Indien er een software-update plaatsvindt in het apotheeksysteem, is de beheerder van het apotheek informatiesysteem ervoor verantwoordelijk om te testen of de gegevens nog correct worden ontvangen na de update. Voor het AIS Pharmacom en voor het AIS CGM-Apotheek is een testapotheek aangewezen waar op verzoek van zowel apotheek als ziekenhuis testberichten kunnen worden verstuurd.

[Beheer] BSN-nummer

Om te kunnen werken met de vooraankondiging moet de patiënt een geverifieerd BSN-nummer hebben. Indien een patiënt geen BSN heeft dan kan er geen elektronische vooraankondiging verstuurd worden en moet het recept worden uitgeprint.

9. Bijlage 2: Risico analyse

Bij de risicoanalyse wordt gekeken naar de diverse processtappen en de mogelijke fouten die daarbij kunnen optreden. Vervolgens zijn de mogelijke fouten gewaardeerd op basis van de volgende criteria:

1. Kans op voorkomen * (1=onwaarschijnlijk; 10=niet te vermijden)
2. Detectiekans ** (1=de fout zal vrijwel zeker gedetecteerd worden; 10=de fout zal niet gedetecteerd worden)
3. Ernst bij voorkomen *** (1=totaal niet ernstig voor de patiënt; 10=zeer ernstig voor de patiënt)

Het 'risk priority number' is berekend door de scores met elkaar te vermenigvuldigen. Alle scores boven de 75 behoeven afspraken met betrekking tot de werkwijze die erop gericht is het risico te beperken.

Stap: voorschrijven		Mogelijke fout	Kans*	Detectiekans**	Ernst***	RPN	Maatregel (actie/geen actie)
Authenticatie voorschrijver	Voorschrijver wordt niet geauthentiseerd	Voorschrift kan niet worden herleid naar werkelijke voorschrijver.	1	7	5	35	Zonder goede AGB code wordt het recept niet verstuurd.
	Voorschrift wordt gedaan door onbevoegde ziekenhuismedewerker	Fraude / Voorschrift kan niet worden herleid naar werkelijke voorschrijver.	1	3	5	15	Dit komt niet voor. Alleen een arts met een goede AGB-code kan een recept versturen. Wanneer een gemachtigd voorschrijver dit verstuurt, dient de voorschrijver zelf altijd nog te accorderen.
Digitaal voorschrijven	Voorschrijver selecteert verkeerde patiënt in EPD	Voorschrift betreft verkeerde patiënt.	4	1	10	40	Onderdeel regulier proces voorschrijver.

	Voorschrijver vergeet daadwerkelijk te verzenden in systeem	Voorschrift wordt niet verstuurd.	3	1	8	24	Apotheek neemt contact op met ziekenhuisapothek voor alsnog versturen recept.
	Voorschrijver kan juiste apotheek niet kiezen (staat niet in systeem)	Recept komt niet aan bij apotheek van voorkeur.	2	1	3	6	Bij het aansluiten van apotheken wordt de aansluitprocedure gevolgd. Het versturen van testrecepten is hiervan onderdeel. Pas daarna wordt de apotheek zichtbaar voor de voorschrijver.
	Voorschrijver wijzigt recept na versturen	Informatie komt niet aan bij de apotheek	4	8	8	256	Voorschrijver stuurt een wijzigingsrecept (notitie: wijziging).
Stap: digitaal transport medicatie opdracht							
		Mogelijke fout	Kans*	Detectiekans**	Ernst***	RPN	Maatregel (actie/geen actie)
Versturen	Medicatievoorschrift komt bij verkeerde ontvanger terecht	Medicatievoorschrift niet beschikbaar bij juiste apotheek	1	1	6	6	Apotheken regelen dit onderling wanneer een voorschrift bij een andere apotheek terecht is gekomen (bijvoorbeeld: medicatie bestemd voor medicatierol, of add-on medicatie).
	Verkeerde apotheek staat gekoppeld in hix	Medicatievoorschrift niet beschikbaar bij juiste apotheek	1	1	1	1	Goede aansluitprocedure beschikbaar bij applicatiebeheer waarmee dit wordt voorkomen.
	Apotheek is niet aangesloten op het LSP	Er wordt geen recept verstuurd naar de apotheek	2	1	2	4	Het recept moet worden geprint. Apotheken die niet zijn aangesloten op het LSP zijn niet zichtbaar voor de voorschrijver.
	AIS apotheek kan niet ontvangen	Er wordt geen recept verstuurd naar de apotheek	2	2	3	12	Recept wordt geprint (apotheek is niet zichtbaar voor voorschrijver wanneer deze niet is aangesloten).

		theek; apotheek ontvangt geen recepten meer					De apotheek kan zich aanmelden bij het ziekenhuis, waarna testprocedure op gang komt.
	Storing bij WZA of bij het LSP	Versturen van recepten is niet mogelijk	2	1	8	16	Recept moet worden geprint en meegegeven aan patiënt.
	Ontslagrecepten: aanvullende informatie komt niet mee met de receptregel.	Er mist teveel relevante informatie (datum en tijd ontslag, instelling, verbandmateriaal)	10	1	10	100	Ontslagrecepten worden daarom nog niet digitaal verstuurd.
Stap: verstrekken		Mogelijke fout	Kans*	Detectiekans**	Ernst***	RPN	Maatregel (actie/geen actie)
Bufferrecepten	Medicatie voorschrift komt niet in de buffer aan	Medicatie kan niet worden klaargemaakt en uitgegeven.	2	1	5	10	Apotheek neemt contact op met backoffice ziekenhuisapotheek voor recept.
	Medicatie voorschrift komt foutief in de buffer aan	Bufferrecept komt niet overeen met voorgeschreven medicatie door specialist.	1	6	10	60	Apotheek verifieert medicatie met patiënt.
	Onnodige verwerking elektronisch recept	In verkeerde apotheek klaargemaakt, onnodige handeling, wordt niet opgehaald	5	1	5	25	Goede instructie aan patiënt/arts nodig. Geen actie.
Aanschrijven	Recept komt onjuist over bij de ontvangende apotheek	Verkeerde medicatie wordt uitgegeven.	1	5	10	50	Actie AIS apotheek. Aansluitprocedure volgen voordat wordt aangesloten.
	Relevante labwaarde en/of evt. andere relevante patiënt	Onjuiste medicatiebewaking daardoor risico voor patiënt-veiligheid.	1	1	9	90	Alternatieve werkwijze afgesproken in convenant. Dient technisch mogelijk te zijn. Onbekend wanneer bouwstenen worden opgeleverd.

	entgerelateerde informatie (bv. ICA-gegevens, lengte, gewicht, nierfunctie) zijn niet meege-stuurd.						
	AGB-code wordt niet of foutief in AIS gevuld vanuit de buffer	Voorschrift niet herleidbaar naar voorschrijver.	3	4	5	60	Actie AIS apotheek.
Archiveren	Apotheker beschikt niet over origineel recept met handtekening.	Apotheker kan originele recepten niet overleggen.	10	1	1	10	Afspraken gemaakt in convenant.
	Bij het verstrekken van opiaten is een recept met elektronische handtekening niet rechtsgeldig en voldoet alleen een handgeschreven recept met onuitwisbare inkt. Dit is niet mogelijk.	Er worden geen opiaatrecepten verzonden met rechtsgeldende handtekening arts. Huisartsen versturen opiaatrecepten ook zonder digitale handtekening via Edifact.	10	1	1	10	Afspraken over opiaten vastleggen in convenant.
Ophalen	Patiënt is naar een andere apotheek gegaan.	Verstrekking is wel aangemeld bij LSP, maar medicatie is niet verstrekt.	4	1	3	12	Apotheken regelen dit onderling.
	Recept wordt dubbel verwerkt (elektronisch en op papier)	Dubbele verwerking/misbruik	3	5	5	75	Het papieren recept is tijdelijk, risico wordt minder wanneer het papieren recept wordt afgeschaft.